

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 138/11
Luxemburg, 21 decembrie 2011

Hotărârea în cauza C-28/09
Comisia/Austria

Interdicția de circulație pentru camioanele care transportă anumite mărfuri pe autostrada de pe Valea Inn-ului în Tirol este incompatibilă cu libera circulație a mărfurilor

În speță, nu s-a stabilit în mod clar caracterul inadecvat al principalelor măsuri alternative evidențiate de Comisie ca măsuri mai puțin restrictive

Autostrada A 12 de pe Valea Inn-ului, în Tirol (Austria), constituie una dintre principalele căi de comunicație între sudul Germaniei și nordul Italiei. După ce a constatat că valoarea-limită anuală de dioxid de azot (NO₂), stabilită de două directive europene¹, a fost încălcată pe această autostradă, Austria a adoptat măsuri în vederea reducerii poluării la nivelul prevăzut de aceste directive. În acest scop, autoritățile austriece au adoptat în 2003 o interdicție de circulație pentru camioanele de peste 7,5 tone care transportă anumite mărfuri (deșeuri, piatră, pământ, autovehicule, bușteni sau cereale) pe un tronson de 46 de km al autostrăzii A 12.

Printr-o hotărâre pronunțată la 15 noiembrie 2005², Curtea de Justiție, sesizată de Comisie, a statuat că această interdicție este incompatibilă cu principiul liberei circulații a mărfurilor întrucât este disproporționată în raport cu obiectivul urmărit, și anume protecția calității aerului.

În urma acestei hotărâri, autoritățile austriece au pus în aplicare în mod progresiv noi măsuri pentru a asigura respectarea valorii-limită pentru dioxidul de azot, stabilită de directive. Aceste măsuri presupuneau, în special, o limitare a vitezei la 100 km/h pe un tronson al autostrăzii A 12, înlocuită ulterior cu o limitare variabilă a vitezei, precum și interdicția de circulație pentru autocamioanele care se încadrează în anumite clase Euro³.

În lipsa unei ameliorări a calității aerului pe autostrada A 12, autoritățile austriece au adoptat o interdicție de circulație pentru camioanele de peste 7,5 tone care transportă anumite mărfuri pe un tronson al autostrăzii, de această dată de aproximativ 84 km. Acestea au considerat că transportul pe teritoriul austriac al unor produse, practic identice cu cele vizate de interdicția introdusă în 2003, ar trebui realizat prin moduri de transport alternative – precum transportul feroviar – mai ecologice.

Cu toate acestea, Comisia a apreciat că și această nouă interdicție sectorială de circulație pe autostrada A 12 constituie un obstacol nejustificat pentru principiul liberei circulații a mărfurilor. În aceste circumstanțe, Comisia a sesizat Curtea de Justiție în vederea constatării acestei pretense neîndepliniri a obligațiilor.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea amintește în primul rând că statele membre sunt obligate să se asigure că valoarea-limită de dioxid de azot, stabilită de directive, nu este depășită pe teritoriul

¹ Directiva 96/62/CE a Consiliului din 27 septembrie 1996 privind evaluarea și gestionarea calității aerului înconjurător (JO L 296, p. 55, Ediție specială, 15/vol. 3, p. 198) și Directiva 1999/30/CE a Consiliului din 22 aprilie 1999 privind valorile limită pentru dioxidul de sulf, dioxidul de azot și oxizii de azot, pulberile în suspensie și plumbul din aerul înconjurător (JO L 163, p. 41, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 46), astfel cum a fost modificată prin Decizia 2001/744/CE a Comisiei din 17 octombrie 2001 (JO L 278, p. 35, Ediție specială, 15/vol. 7, p. 185). Aceste directive au fost abrogate începând cu 11 iunie 2010 prin Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (JO L 152, p. 1). Cu toate acestea, având în vedere data faptelor, aceste directive rămân aplicabile prezentului litigiu.

² Hotărârea Curții din 15 noiembrie 2005, Comisia/Austria (C-320/03). A se vedea de asemenea CP 97/05.

³ Normele europene de emisie, denumite „norme Euro”.

lor. În acest context, directivele permit statelor membre să ia măsurile necesare respectării acestei valori-limită. Cu toate acestea, deși statele membre beneficiază de o putere de apreciere pentru adoptarea acestor măsuri, aceasta trebuie exercitată cu respectarea normelor Uniunii, în special cu respectarea principiului liberei circulații a mărfurilor.

În speță, Curtea constată că interdicția sectorială de circulație împiedică transportul rutier al anumitor produse pe Valea Inn-ului. Or, **o astfel de măsură constituie o restricție pentru libera circulație a acestor mărfuri**. De asemenea, Curtea subliniază că existența unor soluții alternative pentru transportul acestor produse – precum transportul feroviar sau utilizarea altor autostrăzi – nu este de natură să excludă existența unei restricții. Astfel, prin obligarea întreprinderilor în cauză să caute soluții de înlocuire rentabile pentru transportul mărfurilor vizate, interdicția sectorială de circulație poate afecta substanțial tranzitul mărfurilor între Europa de nord și nordul Italiei.

Totuși, Curtea amintește că **o restricție în calea liberei circulații a mărfurilor poate fi justificată cu condiția să constituie o măsură adecvată și necesară pentru realizarea unui obiectiv de interes general, precum protecția mediului**. În această privință, Curtea arată că reglementarea austriacă contribuie efectiv la protecția mediului întrucât permite reducerea emisiilor de poluanți atmosferici și determină o ameliorare a calității aerului pe Valea Inn-ului. Astfel, interdicția contestată constituie o măsură adecvată pentru realizarea obiectivului de interes general.

Curtea examinează în continuare dacă acest obiectiv ar fi putut fi atins prin măsuri mai puțin restrictive. Astfel cum s-a subliniat în hotărârea pronunțată în 2005, înainte de a adopta o măsură atât de radicală precum o interdicție de circulație pe un tronson de autostradă care constituie o cale de comunicație vitală între anumite state membre, le revine acestora sarcina de a examina cu atenție posibilitatea de a recurge la măsuri mai puțin restrictive pentru libertatea de circulație și de a nu le exclude decât în cazul în care caracterul lor inadecvat, în raport cu obiectivul urmărit, este stabilit în mod clar.

În această privință, referitor la soluția propusă de Comisie care consta în extinderea interdicției de circulație aplicată autocamioanelor care se încadrează în anumite clase Euro celor care se încadrează în alte clase, Curtea consideră că aceste norme reflectă în mod fiabil emisiile efective ale vehiculelor în ceea ce privește oxizii de azot. În opinia Curții, nu este demonstrat că o astfel de extindere nu ar fi putut contribui la obiectivul urmărit la fel de eficient ca punerea în aplicare a interdicției sectoriale de circulație.

În sfârșit, în ceea ce privește soluția care constă în înlocuirea limitării variabile a vitezei cu o limitare permanentă a vitezei la 100 km/h, Curtea nu acceptă argumentul guvernului austriac potrivit căruia această din urmă măsură nu ar fi respectată în practică de către utilizatorii șoselei. În acest context, Austria nu se poate baza pe viteza medie efectiv măsurată în zona în cauză, și anume 103 km/h, pentru a aprecia efectele punerii în aplicare a unei limitări permanente a vitezei la 100 km/h. Aceasta ar fi, dimpotrivă, ținută să asigure respectarea efectivă a acestei limitări prin intermediul unor măsuri cu forță obligatorie însoțite, dacă este necesar, de sancțiuni. În aceste circumstanțe, Curtea constată că soluția propusă de Comisie prezintă un potențial de reducere a emisiilor de dioxid de azot care nu a fost luat în considerare suficient de acest stat membru.

Prin urmare, **Curtea constată că, prin adoptarea unei interdicții sectoriale de circulație fără a fi examinat îndeajuns posibilitatea de a recurge la alte măsuri mai puțin restrictive, Austria a restrâns libera circulație a mărfurilor în mod disproporționat**.

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106